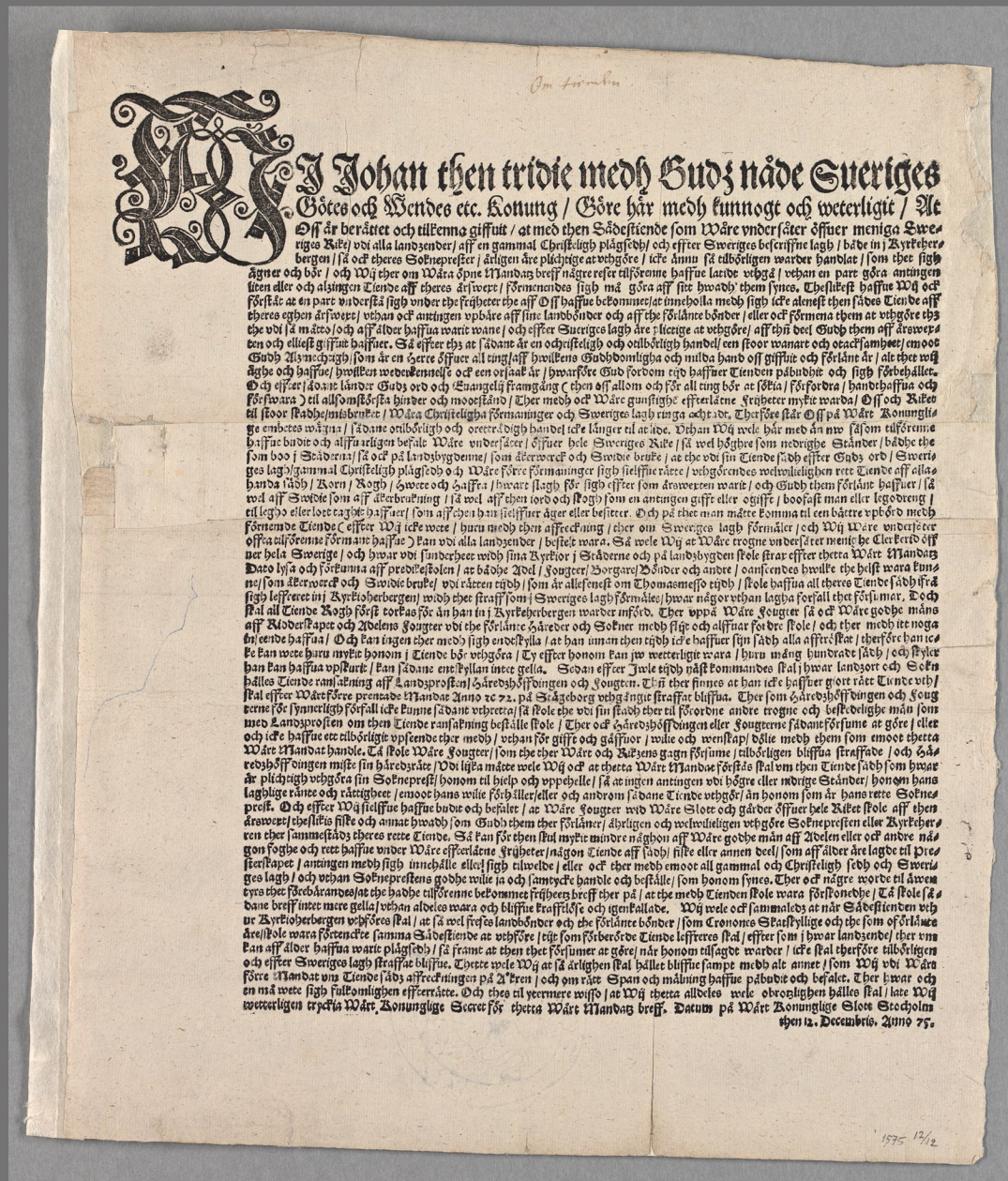

Wi Johan then tridie medh Gudz nåde Suerigs Götes och Wendes ...

SOT // 82Aa 14/1 Ligg. Fol. F1700 Bland./ Kungl. förordningar - 1599

Tillkomstår 1575
Digitaliserad år 2016

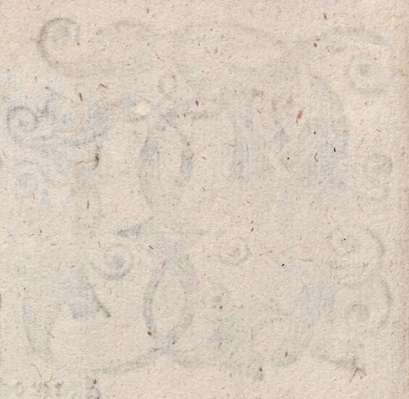

Om förmånen

S Johan then tredie medh Gudz nåde Sueriges Götes och Wendes etc. Konung / Gore här medh kunnogt och weterligit / Al

Off är berättet och tillkennat giffuit / at med then Såddestiende som Wäre vnderfater öffuer meniga Swe-
 riges Rike/ vdi alla landzender / aff en gammal Christeligh plägsedh / och effter Sweriges bescriffne lagh / både in i Byrkeber-
 bergen / så och theres Sotneprefter / ärligen äre plüchtige at vthgöre / icke ännu så tilbörliken warder handlat / som thet sigh
 ägner och bör / och Wij ther om Wära öpne Mandats breff någre refer tilföremne haffue latide vthgå / vthan en part göra antingen
 liten eller och alzingen Tiende aff theres årswert / förmenendes sigh må göra aff sit hwadh them synes. Theslikest haffue Wij och
 förstat at en part vnderstå sigh vnder the fröheter the aff Oss haffue bekommet / at inneholla medh sigh icke alenest then sådes Tiende aff
 theres eghen årswert / vthan och antingen vpbäre aff sine landbönder och aff the förlänte bönder / eller och förmena them at vthgöre the
 the vdi så mätte / och aff älder haffua warit wane / och effter Sueriges lagh äre plüchtige at vthgöre / aff thn deel Gudh them aff årswert
 ten och elliest giffuit haffuer. Så effter thet at sådant är en ochristeligh och otlibörligh handel / een stor wanart och otacksamhet / emoot
 Gudh Almechtigh / som är en herre öffuer all ting / aff hwilkens Gudhdomligha och milda hand off giffuit och förlänt är / alt thet wöl
 äghe och haffue / hwilkent wederkennelse och een orsaak är / hwarföre Gud fordom tigd haffuer Tienden påbudhit och sigh förbehället.
 Och effter sådant länders Gudz ord och Euangelij framgång / then oss allom och för all ting bör at söka / förfordra / handhaffua och
 förswara / til allsomstörsta hinder och mooständ / Ther medh och Wäre gunstigha effterläcne fröheter mykit warda / Oss och Riket
 til stor skadhe / misbruket / Wära Christeligha förmaninger och Sweriges lagh ringa och tdt. Therföre står Oss på Wärt Konungli-
 ge embetes wägna / sådane otlibörligh och oretträdigh handel icke länger til at lide. Vthan Wij wele här med ännu såsom tilföremne
 haffue budit och allfa ärligen befale Wäre vnderfater / öffuer hele Sweriges Rike / så wel höghre som nedrighe Ständer / både the
 som boe i Städerna / så och på landsbygdenne / som återwerck och Swidie bruke / at the vdi sin Tiende sådh effter Gudz ord / Sweris-
 ges lagh / gammal Christeligh plägsedh och Wäre förre förmaninger sigh sielffue rätte / vthgörendes welwilighen rett Tiende aff alla
 handa sådh / Korn / Rogh / Swete och haffra / hwarit slagh för sigh effter som årswerten warit / och Gudh them förlänt haffuer / så
 wel aff Swidie som aff återbrukning / så wel aff then iord och Rogh som en antingen giffit eller ogiffit / boofast man eller legodreng /
 til leggh eller loet taghit haffuer / som aff then han sielffuer äger eller besitter. Och på thet man mätte komma til een bättre vpbörd medh
 förnemde Tiende / effter Wij icke wete / huru medh then affreckning / ther om Sweriges lagh förmåler / och Wij Wäre vnderfater
 offra tilföremne förmanit haffue / kan vdi alla landzender / bestelt wara. Så wele Wij at Wäre trogne vnderfater menighe Clerker och
 ner hela Swerige / och hwar vdi sunderheet widh sina Byrkior / Städerne och på landsbygden skole strar effter thetta Wärt Mandat
 Dato lysa och förkunna aff predikesholen / at både Adel / Sogner / Borgare / Bönder och andre / oansenendes hwilke the helst wara kunn-
 ne / som återwerck och Swidie bruke / vdi rätten tigd / som är allsenest om Thomasmessu tigd / skole haffua all theres Tiende sådh ifrå
 sigh leffreret in i Byrkeberbergen / widh thet straff som i Sweriges lagh förmåles / hwar någor vthan lagha forfall thet försumar. Doch
 skal all Tiende Rogh först torkas för än han in i Byrkeberbergen warder införd. Ther oppå Wäre Sogter så och Wäre godhe måns
 aff Ridderkapet och Adels Sogter vdi the förlänte häred och Sotner medh slig och allfuar fordre skole / och thet medh itt noga
 inseende haffua / Och kan ingen thet medh sigh endskylla / at han innan then tigd icke haffuer sin sådh alla affreklar / therföre han icke
 kan wete huru mykit honom i Tiende bör vthgöra / Ty effter honom kan ju weterligit wara / huru mång hundrade sådh / och hylte
 han kan haffua vpskurt / kan sådane entkyllan intec gella. Sedan effter Jule tigd näst kommandes skal i hwar landzort och Sotn
 hålles Tiende ransakning aff Landzprosten / Häredshöffdingen och Sogten. Thn ther finnes at han icke haffuer gjort rätt Tiende vth /
 skal effter Wärt förre prentade Mandat Anno 72. på Stågeborg vthgungit straffat bliffua. Ther som Häredshöffdingen och Sog-
 terne för synnerlig förfall icke kunne sådant vthretta / så skole the vdi sin stad thet til förordne andre trogne och beskedeliche män som
 med Landzprosten om then Tiende ransakning beställe skole / Ther och Häredshöffdingen eller Sogterne sådant försume at göre / eller
 och icke haffue ett tilbörliht vpsende thet medh / vthan för giffit och gäffuor / wile och wenskap / dlie medh them som emoot thetta
 Wärt Mandat handle. Tä skole Wäre Sogter / som the thet Wärt och Rikens gagn försume / tilbörliken bliffua straffade / och Hä-
 redshöffdingen miste sin häredsrätt / vdi litta mätte wele Wij och at thetta Wärt Mandat förskås skal om then Tiende sådh som hwar
 är plüchtig vthgöra sin Sotneprest / honom til hielp och vpphelle / så at ingen antingen vdi högre eller nörige Ständer / honom hans
 laghliche rante och rättigheet / emoot hans wile förhåller / eller och androm sådane Tiende vthgör / än honom som är hans rette Sotnes
 prest. Och effter Wij sielffue haffue budit och befale / at Wäre Sogter wid Wäre Slott och gårdar öffuer hele Riket skole aff then
 årswert / theslitis silte och annat hwadh / som Gudh them thet förlänt / ärligen och welwilighen vthgöre Sotnepresten eller Byrkeber-
 ren thet sammestads theres rette Tiende. Så kan för then skul mykit mindre någhon aff Wäre godhe män aff Adelen eller och andre nå-
 gon foghe och rett haffue vnder Wäre effterläcne fröheter / någon Tiende aff sådh / silte eller annen deel / som aff älder äre lagde til pres-
 tierkapet / antingen medh sigh innehälle eller / sigh tilwilde / eller och thet medh emoot all gammal och Christeligh sedh och Sweris-
 ges lagh / och vthan Sotneprestens godhe wile ja och samtycke handle och beställe / som honom synes. Ther och någre worde til äwen-
 tyrs thet förberandes / at the hadhe tilföremne bekommet fröhets breff thet på / at the medh Tienden skole wara förskonedhe / Tä skole så
 dane breff intec mere gella / vthan aldeles wara och bliffue krafflöse och igenkallade. Wij wele och sammalede at när Såddestienden vth-
 ur Byrkeberbergen vthföres skal / at så wel freses landbönder och the förlänte bönder / som Cronones Skattyllige och the som oförlänte
 äre / skole wara förtenckte samma Såddestiende at vthföre / tigt som förberörde Tiende leffteres skal / effter som i hwar landzende / thet vth
 kan aff älder haffua warit plägsedh / så framt at then thet försumer at göre / när honom tillsagde warder / icke skal theföre tilbörliken
 och effter Sweriges lagh straffat bliffue. Thette wele Wij at så ärlighen skal hållet bliffue sampe medh alt annet / som Wij vdi Wära
 förre Mandat om Tiende sådz affreckningen på A'tren / och om rätt Span och målning haffue påbudhit och befale. Ther hwar och
 en må wete sigh fulkomlighen effterrette. Och thet til yermere wisso / at Wij thetta aldeles wele obrogliken hålles skal / late Wij
 weterliken trycka Wärt Konunglige Secret för thetta Wärt Mandats breff. Datum på Wärt Konunglige Slott Stockholm
 then 12. Decembris. Anno 75.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

12. 21
1575

12. Decemb. 1575.

